

Perheen musta lammas

Kun Sanna 16-vuotiaana erosi Jehovan todistajista, käänsi koko perhe hänelle selkänsä. Lohtu löytyi päihteistä. Nykyään Sanna haluaa auttaa kohtalotovereitaan.

HYVINKÄÄ (MT)
Pieni tyttö rientää koulusta kotiin. Innoissaan hän näyttää äidille kutsua luokkatoverin synttärjuhliin. ”Saanhan mennä?” hän kysyy varovaisesti, vaikka oikeastaan tietää jo vastauksen.
”Et. Heitä kutsukortti ros kiin. Siitä voi tulla pahoja henkiä kotiin.”
Sanna, 30, syntyi Jehovan todistajien perheeseen. Uskonto kielsi syntymäpäivien ja kristillisten juhlapäivien vieton. Kiellettyä oli myös urheiluseuroihin kuuluminen ja ajanvietto joidenkin yhteisön ulkopuolisten kanssa.
”Välillä takaraivossa vihlaisee katke-ruus kaikista niistä menetetyistä mahdollisuuksista, jotka uskonto varasti. Eikö mulla olisi ollut oikeutta kasvaa kokeillen eri harrastuksia ja vanhempana miettiä, mitä muu oikeasti voisi kiinnostaa opiskella? Eikö mun olisi kuulunut saada kasvaa ilman pelkoa maailmanlopusta, demoneista, Saata-

nodistajien yhteisön vanhimpien kuulusteltavaksi. Se on eräänlainen oikeuskomitea. Ajatus ahdisti Sannaa niin paljon, ettei jäänyt muuta vaihtoehtoa kuin lähteä pois.
”Pari vuotta kului kuin sumussa”, hän kuvailee.
Sanna muistaa vain raastavan yksinäisyyden. Elämässä ei ollut ketään, joka olisi ymmärtänyt ex-todistajan ongelmia. Vanhemmat ja neljä veljeä käänsivät selkäänsä tyystin.
”Aluksi äiti soitti parin kuukauden välein, haukkui ja pyysi palaamaan takaisin. Isä ei soittanut vuosiin.”
Pelko veljien puolesta
Tähän mennessä Sannan veljistä kaksi on lähtenyt yhteisöstä.
Kolmas veli yritti aika ajoin olla kunnollinen Jehovan todistaja. Hän tutki Raamattua ja pyrki takaisin yhteisöön, mutta epäonnistui yhä uudestaan ja päätyi takaisin maailmalliseksi.
Taistelun uuvuttamana veli lähti viime vuonna oman käden kautta. Hän hyppäsi autolautan kannelta hiiseen mereen.
Sanna on aina aavistellut, että jollekin veljistä saattaa käydä niin. Musertavaa on, että sovinto jäi tekemättä.
”Olisin halunnut sanoa niin monta

asiaa. Veljeni oli mulle vihainen vuosia. Otti minut vihansa kohteeksi, piti minua itsekkäännä ja hemmoteltuna.”
Nyt Sanna pelkää yhteisöön jääneen nuorimman veljensä puolesta.
Vertaistukea netistä
Sanna kävi aikoinaan puimassa traumojaan ammattiauttajan luona. Siitä ei ollut juuri apua, koska tuntui, ettei ammatillainen ymmärtänyt, millaista elämä oli ollut tiukkojen uskonoppien puristuksessa.
”Se on kuin rinnakkaisuniversumi. Tuntui, että puhuin eri kieltä kuin valtaväestö”, Sanna kuvailee.
Sen sijaan Uskontojen uhrien tuki ry:stä on ollut apua. Myös sosiaalisesta mediasta saa vertaistukea. Sanna kuuluu Facebookin suljettuun ryhmään parinsadan muun entisen Jehovan todistajan kanssa. Toisaalta se on raskastakin, sillä joka vuosi kuulee uutisia itsemurhaan päätyneistä.
Sanna on antanut viimeisen vuoden aikana useita haastatteluja medialle. Hän painottaa, ettei hyödy siitä itse mitenkään, päinvastoin.
”Enemmän pelkään niskaan satelevia haukkuja perheeltäni.”
Sanna haluaa kuitenkin jatkaa avointa

linjaa, jotta mahdollisimman moni kohtalotoveri saisi apua, tukea ja tietoa.
Tilalle tuli viha
Sannan itsensä piti rämpiä kivikkoinen tie päästäkseen jonkinlaiseen tasapainoon. Lohtua on haettu niin päihteistä kuin huonoista kumppaneistakin.
”Ennen piti aina vetää kuoppa pimeäksi, jottei tarvitsisi tuntea mitään.”
Kun Sanna pääsi päihdekierteestä eroon, tuli tilalle syvältä kumpuava, puhdas viha. Sitä hän on purkanut kirjoittamalla ja keskustelemalla läheistensä kanssa. Tunneskaalaan on ilmestynyt myös ikävä yhteisöön jäänyttä veljeä kohtaan.
Nykyään Sanna pystyy nauttimaan elämästään. Hän käy töissä ja suunnittelee kouluttautumista. Lähitulevaisuudessa siintävät myös häät.
KATJA LAMMINEN
Sannan blogia voi lukea osoitteessa tuuliam.wordpress.com. Sukunimeä ei mainita jutussa sukulaisten yksityisyyden suojelemiseksi.

Sannan tulevaisuus näyttää valoisalta. Suunnitteilla on häät ja opiskelu mieleiselle alalle.

Pääkaupunkiseudulla varttunut Sanna on vaihtanut maisemaa lukuisia kertoja. Nykyään hän viihtyy Hyvinkäällä eikä pakene enää menneisyyttään. Toisaalta Sanna on jopa kiittollinen elämänkoulustaan, koska se on vahvistanut häntä ja pistänyt kyseenalaistamaan asioita.

Metsästä tuli mun paras kaveri. Siellä kukaan ei tullut sanomaan, millainen mun pitäisi olla.

Miten vanhemmat voivat kääntää selkäänsä lapselleen?

Kuolema on armollisempi. Silloin sulla on vihan ja surun kohde.

Ylläolevat lainaukset ovat otteita Sannan blogista.

Uskontojen uhreille on tarjolla apua

Uskontojen uhrien tuki (UUT) ry:n tavoitteena on edistää ihmisoikeuksien toteutumista uskonnyhteisöjen sisällä ja tarjota vertaistukea niille, jotka ovat vaikeuksissa yhteisöissä tai irtautuessaan niistä.
Yhdistystä luotsaa toiminnanjohtaja **Joni Valkila**.
Valkila lähti Jehovan todistajista 17 vuotta sitten. Sen koommin hänellä ei ole ollut kontaktia vanhempiinsa ja sisaruksiinsa. Kukaan lapsuudenperheestä ei ole tavannut Valkilan lapsia.
Tarina on valitettavan yleinen Jehovan todistajien keskuudessa.
”Monet yhteisöt väittävät olevansa pelastukseen johtavia teitä. Jos normeja ei noudata, voi joutua kadotukseen. Jos ihminen ei uskokaan tai ajattelekaan samalla tavalla kuten yhteisö, aiheutuu suuria ristiriitoja”, Valkila selvittää.

Sadat pyytävät apua vuosittain
Uskontojen uhrien vertaistukipuhelimeen tulee noin yksi uusi yhteydenotto päivässä. Avuntarvitsijoita on vuosittain satoja. Useimpien kokemukset liittyvät Jehovan todistajiin, helluntailaisiin, vanhoillislestadiolaisiin ja mormoneihin.
1980-luvun lopulla perustettu tukiyhdistys nostaa uskonlahkoissa vallitsevia ongelmia esiin ja toivoo, että niihin puututtaisiin.

Jehovan todistajien oikeuskomiteoita ja karttamista on puitu pitkän kevättä julkisuudessa.
”Niihin voitaisiin puuttua, koska Suomessa on laki, jonka mukaan uskovaisten yhdyksunnan täytyy toimia ihmisoikeuksia kunnioittaen. Yhdyksunnalle voidaan antaa varoitusta tai se voidaan lakkauttaa. Näitä keinoja on tuskin koskaan käytetty”, Valkila toteaa.
UUT:n väki on menossa heinäkuun

alussa tapaamaan oikeusministeriä kysyäkseen, mitä epäkohdille aiotaan tehdä.
Yhdistys on myös toimittanut lapsiasiavaltuutetulle selvityksen lasten oloista Jehovan todistajien yhteisöissä. Sen mukaan lapset altistuvat opetuksille, jotka ylläpitävät vakavia pelkoja. He pelkäävät maailmanloppua sekä omaa ja läheistensä kuolemaa Harmagedonissa.

Lestadiolaiset suurin uskonnyhteisö
Suomessa on vanhoillislestadiolaisia noin 100 000. Lahkosta irtautuneita arvioidaan olevan saman verran.
Helluntailaisia puolestaan on noin 50 000 ja Jehovan todistajia 20 000.
Kaikki eivät tietenkään kärsi hengellisestä väkivallasta. Ongelmia koetaan usein irtautumisvaiheessa.
KATJA LAMMINEN
www.uskontojenuhrientuki.fi